



## **Вступ**

Після заяви Президента Ордену адвокатів Португалії (ОАП) 27 лютого 2022 року про підтримку громадян України, велика кількість португальських адвокатів (Advogados) відгукнулися та запропонували надати безкоштовну правову допомогу громадянам України, які знаходяться в Португалії, а також тим хто прибуває до нашої країни, рятуючись від воєнного конфлікту між Україною та Росією.

Ініціатива «Адвокати солідарні з Україною», яку координують д-р Сільва Кордейру, член Генеральної ради ОАП та д-р Жоао Лобо ду Амарал, директор Інституту з прав людини ОАП, публікує список найбільше поширених питань та відповіді на них, які адвокати отримали станом на 29.03.2022р.

Ця інформація та відповіді на поширеніші питання є результатом(переважно) ретельної роботи наступних адвокатів:

Д-р Мануель Сільва Фонсека, адреса адвокатського офісу: Av Rocha Paris, 26 AV, 4900-494 Viana do Castelo;

Д-ра. Sandra de Sá Correia, адреса адвокатського офісу: Rua de Santa Maria, 46 – 1º, 4800-443 Guimarães;

Д-ра. Cleoneide Maropo, адреса адвокатського офісу: Av. Comendador Ferreira de Matos, 759 - 3rd Dtº, 4450-125 Matosinhos.

Огляд Д-ра. Ельза Маріано та англійська версія підготовлена Д-ра. Ана Крістіна Дельгадо, співробітником Ордену адвокатів Португалії.

## 1.1 - Які умови в'їзду з ЄС до Португалії для тих, хто залишив Україну через триваючий брешний конфлікт?

Португальська держава надає тимчасовий захист громадянам України, іноземцям, особам без громадянства, які покинули Україну через збройний конфлікт та бажають приїхати до Португалії (відповідно до об'єднаних положень Постанови Ради Міністрів Португалії № 29-A/2022, від 1 березня, розширена за обсягом Постановою Ради Міністрів Португалії № 29-D/2022 від 11 березня).

- Для подорожі до Португалії наземним транспортом необов'язково пред'являти документи, які вимагалися раніше, процес проходить швидше і вимагає набагато менше зусиль. При собі треба мати лише один документ, який посвідчує особу або паспорт. Після прибуття в Португалію, для в'їзду та доступу до спеціального режиму захисту, підтверджуються родинні зв'язки будь-якими можливими способами (документальне підтвердження не потрібно, достатньо свідчень), а також вимога пред'явити документ про відсутність судимості скасовується, на Службу іноземців та кордонів (SEF) покладається відповідальність на внутрішнє виконання необхідних кроків для перевірки цих даних.

- Для подорожі безпосередньо до Португалії повітряним транспортом, необхідно пред'явити біометричний паспорт або, якщо його немає, пред'явити разовий проїзний документ (TVU), що відповідає «salvo-conduto», який видається посольством Португалії в країні, де воно розташовано. Цей документ має винятковий характер, видається лише у випадках виправданої терміновості та може бути виданий тільки португальським посольством. Контакти португальських посольств у Варшаві (Польща), Бухаресті (Румунія), Братиславі (Словаччина) та Будапешті (Угорщина), а також контакти відділу надзвичайних ситуацій консульської служби Португалії (GEC), доступні 24 години на добу, 7 днів на тиждень для надання підтримки громадянам за кордоном у надзвичайних ситуаціях можна знайти на порталі португальських громад <https://portaldascomunidades.mne.gov.pt/pt/>. На цьому сайті Міністерство закордонних справ (МЗС) також надає інформацію про діючі пункти пропуску на кордоні України з Польщею та Румунією.

Для кращої координації перевезень, в'їзду на національну територію та отримання статусу тимчасового захисту в Португалії для громадян України та інших осіб, які прибувають з цієї території, Уряд просить заповнити такі форми доступними мовами:

ПОРТУГАЛЬСЬКА:

<https://docs.google.com/forms/d/1SjdowXgeKE0CjRPXKmG3akV20iqRX1XvntmM08BOh50/edit?ts=6222058b>

АНГЛІЙСЬКА: [https://docs.google.com/forms/d/1AZrd\\_lIuZRIwmnO8wqBNWi1w6f2Crbpy-vTdgSlgUkA/edit?ts=6222057e](https://docs.google.com/forms/d/1AZrd_lIuZRIwmnO8wqBNWi1w6f2Crbpy-vTdgSlgUkA/edit?ts=6222057e)

УКРАЇНСЬКА: <https://docs.google.com/forms/d/18k943p-PWVh7eR0kAp-y7HDQiK92rajMxclDRLQMe74/edit?ts=62220572>

Ця інформація дозволить прибувати регулярно та організовано, а також забезпечує гарантований прийом після прибуття відповідно до попередньо визначених потреб.

### **1.2 Які умови для цих переміщених людей, які прибувають з-за меж ЄС до Португалії?**

Вищевикладені умови.

### **1.3 Чи потрібен біометричний паспорт?**

Для поїздки безпосередньо до Португалії (тобто повітряним транспортом) необхідно пред'явити біометричний паспорт, або, якщо його немає, пред'явити разовий проїзний документ (TVU), що відповідає «salvo-conduto», який видано посольством Португалії в країні, де воно розташовано. Цей документ має винятковий характер, видається лише у випадках виправданої терміновості та може бути виданий тільки португальським посольством. Контакти португальських посольств у Варшаві (Польща), Бухаресті (Румунія), Братиславі (Словаччина) та Будапешті (Угорщина), а також контакти відділу надзвичайних ситуацій консульської служби Португалії (GEC), доступні 24 години на добу, 7 днів на добу. тиждень про надання підтримки громадянам за кордоном у надзвичайних ситуаціях можна знайти на порталі португальських громад <https://portaldascomunidades.mne.gov.pt/pt/>. На цьому сайті Міністерство закордонних справ (MNE) також надає інформацію про діючі пункти пропуску на кордоні України з Польщею та Румунією.

### **1.4 Які обмеження на поїздки через пандемію COVID-19 поширюються на громадян, які були переміщені внаслідок війни в Україні та прибули з цієї території?**

Враховуючи надзвичайну гуманітарну ситуацію, загальні правила пред'явлення тестів або довідок про щеплення, які необхідні для інших іноземних громадян, які бажають в'їхати в Португалію, не застосовуються. У випадку громадян України та іноземців, які є біженцями від війни в Україні, після прибуття до Португалії проводиться спеціальна вакцинація в контексті тимчасового захисту на основі нещодавньої Норми DGS 003/2022 від 19.03.2022 р.

### **2.1 Які умови для подання запиту на тимчасовий захист відповідно до постанови Ради Міністрів № 29-A/2022 від 1 березня?**

Переміщені у зв'язку з війною, через ситуацію ризику та гуманітарну кризу, яку спричинено об'єктивною та узагальненою ситуацією порушення прав людини та загрози життю та фізичній

недоторканності українців та інших мешканців України. Відповідно до цих умов громадяни можуть звертатися за тимчасовим захистом, що надається португальською державою (стаття 7 Закону 67/2003 від 23 серпня та постанови КМ від 1 березня та 11 березня):

- громадяни України та іноземні громадяни або особи без громадянства, які користуються міжнародним захистом в Україні, що прибули з цієї країни та не мають можливості повернутися туди внаслідок військової обстановки, що склалася там;
- іноземці або особи без громадянства, які перебувають в описаних вище обставинах та є членами сім'ї, а саме родичами, близькими, подружжям або фактичними цивільними партнерами громадян, зазначених у попередньому пункті;
- постійно проживаючі в Україні або мають тимчасовий дозвіл на проживання;
- які користуються довгостроковою візою, призначеною для отримання цього типу дозволу та їх безпечно та тривале повернення до країни їхнього походження неможливе.

## **2.2 Які документи потрібні для звернення за тимчасовим захистом громадянам України та іншим іноземцям, які прибувають з території України?**

Усі громадяни України та члени їх сімей, які не можуть повернутися до своєї країни через воєнну ситуацію, а також громадяни інших країн, які проживають в Україні та які не можуть повернутися в країну з тієї ж причини (Постанова Ради Міністрів №29-А/ 2022 року від 1 березня, розширеного в рамках Резолюції СМ від 11 березня), можуть скористатися режимом тимчасового захисту, який надається Португальською Республікою.

З цієї причини вони мають перевагу від набагато менш вимогливого та швидшого режиму підтвердження особи, оскільки необхідно пред'явити лише один документ, що посвідчує особу (будь-який документ, що підтверджує особу або паспорт). Підтвердження родинних зв'язків може бути здійснено будь-якими способами (воно не обов'язково має бути документальним), а може лише свідченнями, також вимога пред'явити документ про відсутність судимості скасовується та покладається на Службу іноземців та кордонів (SEF), яка є відповідальною за внутрішнє виконання необхідних кроків для перевірки цих даних.

Запит на тимчасовий захист можна подати:

- Он-лайн на <https://sefforukraine.sef.pt/>

(Англійською, португальською чи українською мовами).

Це онлайн-платформа SEF для реєстрації звернень про тимчасовий захист переміщених громадян України, яка призначена для реєстрації громадян повнолітнього віку (від 18 років).

– або особисто, у випадку неповнолітніх:

Через безпеку та захист неповнолітніх запити про тимчасовий захист для неповнолітніх необхідно подавати особисто в одне з 24 відділень SEF (<https://imigrante.sef.pt/deslocacao-sef/>), які призначені виключно для обслуговування переміщених громадян з України.

### **2.3 Які документи потрібні для отримання різних типів віз громадянам України та іншим іноземцям, які прибувають з України?**

Громадяни України та інші іноземці, які є біженцями від збройного конфлікту в Україні та прибули з цієї країни і не можуть туди повернутися, користуються доступом до режиму тимчасового захисту та звільняються від необхідності будь-якої візи для в'їзду в країну(Португалію). Вони також мають доступ до спеціального режиму зайнятості та житла, яким вони можуть користуватися.

Усі інші громадяни України та інші іноземці повинні подати заяву на видачу візи на загальних умовах, а саме, виконуючи такі вимоги:

#### **Загальна документація**

- Форма Заяви:

[https://vistos.mne.gov.pt/images/formulario\\_visto\\_nacional\\_pt.pdf](https://vistos.mne.gov.pt/images/formulario_visto_nacional_pt.pdf)

- Паспорт або інший проїзний документ, строк дії якого закінчується на 3 місяці пізніше очікуваного терміну перебування;

-Дві однакові фотографії паспортного типу, актуальні та в хорошому стані для ідентифікації заявника;

-Діюча туристична страховка, яка покриває витрати, необхідні для медичних послуг, що включає термінову медичну допомогу та можливу репатріацію;

- Доказ правового статусу, якщо ви не є громадянином країни, де ви подаєте заяву на візу;

- Запит для отримання португальського документа про відсутність судимості у Португалії від Служби з питань іноземців та кордонів(SEF):

[https://vistos.mne.gov.pt/images/schengen/formularios/aut\\_consulta\\_rc.pdf](https://vistos.mne.gov.pt/images/schengen/formularios/aut_consulta_rc.pdf)

-довідка про відсутність судимості з країни походження або з країни, де заявник проживає більше одного року (діти до 16 років звільняються від подання документів, що стосуються судимості);

- підтвердження умов проживання;

- підтвердження наявності коштів до існування, які визначено розпорядженням компетентних органів;

- Доказ наявності коштів для існування , який також може бути зроблений шляхом подання умов відповідальності, які підписано громадянином або правомочним іноземним громадянином, з документом про проживання у Португалії.

Конкретна документація щодо мети перебування:

<https://vistos.mne.gov.pt/pt/vistos-nacionais/documentacao-instrutoria/residencia#exerc%C3%ADcio-de-atividade-profissional-subordinada>

### **Здійснення професійної діяльності за наймом:**

-Трудовий договір або обіцянка трудового договору або індивідуальне вираження інтересу;

-Декларація, видана Інститутом зайнятості та професійного навчання (\*);

- Доказ того, що ви маєте кваліфікацію, щоб займатися цією професією, якщо вона регулюється в Португалії.

- Для підтвердження наявності коштів до існування повинні враховуватися кошти, які будуть виплачуватися за контрактом або зазначені у документі обіцянки трудового договору.

- Підтвердження наявності коштів до існування може бути здійснено через умови відповідальності, які підписано організацією, що приймає працівника.

(\* ) Стаття 193 Закону № 75-V/2020 від 31 грудня – Державний бюджет на 2021 рік зупиняє встановлення загальної квоти для надання посвідки на проживання, вносячи тимчасові зміни до положень цієї статті 59. , в тих самих термінах: «Протягом 2021 року встановлення загальної квоти для надання дозволу на проживання для здійснення професійної діяльності по найму, передбаченої статтею 59 Закону № 23/2007, від 4 липня , а до видачі вищезгаданих віз застосовуються умови, визначені пунктом 5 цієї статті».

### **Незалежна професійна діяльність:**

- Партнерський договір або письмова пропозиція щодо договору про надання послуг у сфері вільних професій; якщо можливо, заяву, видану компетентним органом, про те, що ви маєте право здійснювати діяльність у Португалії;

### **Емігранти-підприємці:**

-Здійснювали інвестиційні операції;

- Довести, що мають фінансові ресурси, доступні в Португалії, у тому числі отримані від фінансування, яке отримане від фінансової установи в Португалії, і продемонструвати будь-яким способом намір здійснити інвестиційну операцію на території Португалії, належним чином описану та ідентифіковану , або

-Декларація Агентства IAPMEI з конкурентоспроможності та інновацій IP, що підтверджує укладання інкубаційного контракту із сертифікованим інкубатором відповідно до статті 6 нормативного наказу № 4/2018 Міністра економіки від 2 лютого, який регулює програму «Стартап Віза».

**Для викладацької, висококваліфікованої чи культурної діяльності:**

- Трудовий договір або обіцянка трудового договору або договір про надання послуг; або
- Запрошення, видане навчальним закладом чи професійним навчальним закладом; або
- Умови відповідальності сертифікованої організації на умовах, які визначаються розпорядженням членів Уряду, відповідальних за сфери внутрішнього управління та економіки; або
- Лист-запрошення, видане компанією або юридичною особою, яка провадить культурну діяльність на національній території, визнаній членом уряду, відповідальним за галузь культури, що становить інтерес для країни або визначеної законом; або
- Лист-запрошення, виданий дослідницьким центром.
- Для цілей доказу наявності коштів для існування повинні бути взяті до уваги кошти, що впливають із трудового договору або обіцянки трудового договору. Доказ наявності коштів на існування може бути зроблено шляхом подання заяви про відповідальність приймаючої працівником організації.

**За висококваліфіковану діяльність, яку здійснює підлеглий працівник:**

- Трудовий договір або обіцянка трудового договору терміном не менше одного року, що відповідає річній винагороді в розмірі не менше 1,5 середньої річної заробітної плати по країні або трикратної величини індексу соціального забезпечення (МСП);
- У випадку регульованої професії, яка має високу професійну кваліфікацію, належним чином підтверджену відповідно до положень Закону № 9/2009 від 4 березня або спеціального Закону про визнання професійної кваліфікації, необхідної для доступу та здійснення професія, зазначена в трудовому договорі або обіцянці трудового договору;
- У разі нерегульованої професії, наявність високої професійної кваліфікації, що відповідає діяльності або галузі, зазначеній у трудовому договорі або в обіцянці трудового договору. Для працевлаштування за професіями, що належать до великих груп 1 і 2 Міжнародної класифікації типів (СІТР), зазначених Постановою Ради Міністрів за попереднім висновком Постійної комісії з соціального діалогу, як професії які особливо потребують працівників, що є громадянами третіх держав, поріг заробітної плати, передбачений підпунктом а) пункту 1, повинен відповідати щонайменше 1,2 середньої загальнодержавної заробітної плати або подвійній величині МСБО.

- Для підтвердження наявності коштів для існування необхідно враховувати кошти, що визначено у трудовому договорі або обіцянки трудового договору. Підтвердженням наявності коштів до існування можна подати заяву про відповідальність суб'єкта, який приймає працівників.

У разі виникнення сумнівів щодо рамок діяльності та з метою перевірки відповідності професійного досвіду громадянина третьої країни, міністерства, відповідальні за сфери зайнятості та освіти та науки, надають висновок до надання візи.

#### **Для дослідників:**

Трудовий договір або угода про розміщення з дослідницьким центром або вищим навчальним закладом, або зарахування до наукового центру чи вищого навчального закладу, а також наявність гранту на дослідження чи гранту або надання відмови від відповідальності, підписаної дослідницьким центром чи вищим навчальним закладом, що гарантує вступ а також витрати на проживання.

Дослідники, прийняті до науково-дослідного центру чи вищого навчального закладу, офіційно визнаного згідно з чинним законодавством, звільняються від пред'явлення медичної страховки або еквіваленту, трудового договору чи конвенції, туристичного страхування чи засобів для існування.

Для підтвердження наявності коштів до існування необхідно враховувати кошти, отримані від грантів або стипендій.

Одержувачі грантів на дослідження звільняються від подання доказів наявності достатніх коштів для існування.

Дослідники, прийняті до офіційно визнаних науково-дослідних або вищих навчальних центрів (стаття 91-Б Закону 23/2007), звільняються від документа, що підтверджує їх кошти для існування.

#### **Для навчання у вищих навчальних закладах:**

Треба виконати умови вступу або були прийнятими до вищого навчального закладу на навчальну програму та мати достатні у наявності ресурси для відповідної періодичності.

Студенти вищих навчальних закладів офіційно визнаного вищого навчального закладу відповідно до чинного законодавства звільняються від пред'явлення медичної страховки або еквіваленту, від підтвердження умов вступу чи того, як вони були прийняті до вищого навчального закладу, туристичного страхування чи коштів до існування.

Документ, виданий навчальним закладом, що зарахований або виконує умови вступу. У разі отримання стипендії цей документ не потрібен.

Для підтвердження прожиткового мінімуму необхідно враховувати кошти, отримані від грантів або стипендій.



Студенти, які отримують стипендію, а також громадяни третіх країн, офіційною мовою яких є португальська, звільняються від доказу наявності достатніх коштів для існування.

### **Для учнів середньої школи:**

Зарахування до навчального закладу; досягнення повноліття відповідно до меж, встановлених постановою; та щоб під час перебування у них була сім'я або щоб на період перебування було надано житло в належних приміщеннях.

Декларація навчального закладу, куди прийняли студента; документ, що підтверджує прийом сім'єю, або документ, що підтверджує проживання. Будучи стипендіатом Інституту Камойша, не потрібно пред'являти документ, що підтверджує вступ, а також докази коштів до існування.

Для підтвердження прожиткового мінімуму необхідно враховувати кошти, отримані від грантів або стипендій.

У разі обміну студентами, доказом наявності коштів для існування може бути здійснено шляхом подання довідки про відповідальність організацією, відповідальною за програми обміну студентами.

### **З метою стажування:**

Доказ того, що він був прийнятий на стажування сертифікованою приймаючою організацією та пред'явив договір про теоретичне та практичне навчання у сфері диплома про вищу освіту, який ви маєте, або циклу навчання, який ви відвідуєте, який повинен містити:

-Опис програми навчання, а саме відповідних освітніх цілей або навчальних компонентів;

- Тривалість і графік навчання;

-Умови розміщення та нагляду за проходженням практики;

-Характеристика правовідносин між стажистом та приймаючим суб'єктом;

-Треба пам'ятати, що стажування не замінює роботу і що приймаюча організація несе відповідальність за відшкодування державі витрат на перебування та виїзд, якщо стажер нелегально залишається на території країни.

Для підтвердження прожиткового мінімуму необхідно враховувати кошти, отримані від грантів або стипендій. Підтвердженням наявності коштів для існування можна подати заяву про відповідальність приймаючої організації для стажерів.

### **Для волонтерства:**

Доказ того, що у вас є договір з приймаючою організацією, відповідальною за волонтерську програму, яка включає опис змісту та тривалості волонтерської програми, розклад, умови нагляду та гарантію покриття витрат на харчування та проживання, включаючи мінімальну суму надбавок або кишенькові гроші; а також, що приймаюча організація оформила страхування цивільної відповідальності, за винятком випадків волонтерів, які беруть участь у Європейській волонтерській службі.

Для підтвердження наявності коштів для існування можна подати заяву про відповідальність організацією, відповідальною за волонтерські програми.

### **Возз'єднання сім'ї:**

-Заява про возз'єднання сім'ї, яке подається до Служби з питань іноземців та кордонів(SEF);

- Доказ про родинні стосунки: свідоцтво про народження або шлюб;

-Для неповнолітніх або інвалідів дозвіл на переїзд від особи, яка має батьківські повноваження чи опіку.

### **Для релігійної діяльності:**

Сертифікат церкви або громади, до якої він належить, за умови, що вони визнані португальською правовою системою.

### **Для пенсіонерів:**

Документ, що підтверджує розмір пенсії.

Для людей, які живуть на власні доходи:

Документ, що підтверджує дохід від будь-яких акцій, активів або нерухомості, або від інтелектуальної власності, або від фінансових інвестицій.

### **Золоті та резидентські візи**

## **2.4 Які умови для отримання різних типів віз громадянами України та іншими іноземцями, які прибувають з України?**

Застосовується загальний режим в'їзду, перебування, виїзду та видворення іноземців з національної території (Закон 23/2007 від 4 липня), оскільки тимчасові заходи захисту припиняються, коли припиниться поточна воєнна ситуація в країні походження бенефіціара та

повернення, добровільне чи примусове, має відбутися з наступними заходами для тимчасового захисту (статті 22, 23 і 24 Закону 67/2003 від 23 серпня та статті 20, 21 і 22 Директиви 2001/55 /ЄС).

## **2.5 Які умови для отримання статусу біженця?**

У цих ситуаціях застосовується Женевська конвенція 1951 року, яка розглядає Статут Організації Об'єднаних Націй і Загальну декларацію прав людини, затверджені 10 грудня 1948 року, і Нью-Йоркський протокол 1967 року (стаття 3 Закону 67/2003 від серпня 2003 року). 23 та стаття 3 Директиви 2001/55/ЄС).

## **2.6 Які умови для надання політичного притулку особам, які отримали тимчасовий захист?**

Відповідно до статті 19 Закону 67/2003 від 23 серпня та статті 17 Директиви 2001/55/ЄС, особи, які надають тимчасовий захист, мають можливість подати заяву про надання притулку Португальській Республіці.

У загальних рисах притулок надається іноземцям та особам без громадянства, щодо яких існують обґрунтовані побоювання або докази того, що вони піддаються переслідуванню або серйозній загрозі в державі їх громадянства або звичайного проживання за здійснення діяльності на користь демократії, за соціальні та національні права, мир між народами, свободу і права людини.

Переслідувані (або під загрозою переслідування) іноземці та особи без громадянства також мають право на притулок через свою расу, релігію, національність, політичні переконання або приналежність до певної соціальної групи і, отже, не можуть або не бажають повернутися до держави громадянства або звичайному місцю проживання. Коли іноземець має більше одного громадянства, притулок може бути надано тільки в тому випадку, якщо існують підстави для всіх держав, громадянином яких він є.

Іноземець або особа без громадянства, що в'їжджають на територію країни з метою отримання притулку, повинні без зволікання подати відповідний запит в SEF або будь-який інший поліцейський орган; ви можете зробити це письмово або тільки усно. В останньому випадку буде записано відповідне повідомлення про запит. До того часу, поки рішення за клопотанням про надання притулку не буде прийнято, заявник може запросити його поширити на членів сім'ї, які супроводжують його.

## **Після надання права на притулок бенефіціар отримує статус біженця та дозвіл на проживання терміном на 5 років, який можна продовжити.**

Якщо вимоги щодо надання притулку не виконуються, іноземцю або особі без громадянства все одно може бути надано дозвіл на проживання для додаткового захисту (який триватиме лише 3 роки з можливістю поновлення). Цей дозвіл може бути надано, коли іноземцю перешкоджають або він відчуває, що не може повернутися в країну свого громадянства або звичайного проживання, або через систематичне порушення прав людини, яке там відбувається, або тому, що він ризикує отримати серйозні травми (наприклад, смертна кара або тортури, нелюдське поводження або будь-яку загрозу життю).

## **2.7 Чи необхідна присутність у Португалії для оформлення вищевказаних запитів (тимчасовий захист, візи, статус біженця, політичний притулок)?**

У разі тимчасового захисту та отримання віз присутність на території Португалії не потрібна, а для отримання статусу біженця та політичного притулку потрібна присутність на території Португалії.

## **2.8 Які умови для возз'єднання сім'ї?**

З метою возз'єднання сім'ї та у разі розлучення, викликаного обставинами, пов'язаними з масовим переміщенням (війною в Україні), застосовуються умови, зазначені у статті 17 Закону 67/2003 від 23 серпня та статті 15 Директиви 2001/55/ЄС, таким чином, подружжя поручителя, неповнолітні неодружені діти поручителя або його/її дружина, інші близькі родичі, які проживають у спільному господарстві, вважаються такими, що належать до однієї сім'ї, як елементи сімейного осередку, що знаходяться на утриманні поручителя під час війни в Україні та які прослідували за ним та повністю або переважно від нього залежали.

## **2.9 Які особливості для багатонаціональних сімей, в яких один чи декілька членів сім'ї не є громадянами України?**

Ті, про які йдеться у номерах 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 та 9 статті 17 Закону 67/2003 від 23 серпня та статті 15 Директиви 2001/55/ЄС, у поєднанні з пунктом 1 статті 9 Закону 67/2003 від 23 серпня та статті 7 Директиви 2001/55/ЄС ex vi nº 2 Резолюції СМ nº 29-A/2022 від 1 березня, щоб вони довели (за допомогою будь-яких засобів доказів, включаючи свідчення) що вони є родичами, подружжям або фактичними цивільними партнерами громадян України, які перебувають за обставин, передбачених пунктом 1 зазначеної постанови, тобто яким надано тимчасовий захист, з автоматичним наданням посвідки на проживання строком на один рік з можливістю продовження дозволу на проживання згідно зі статтею 7 Закону 67/2003 від 23 серпня та статтею 4 Директиви 2001/55/ЄС, які прибули з країни походження та не можуть повернутися туди через існуючу воєнну ситуацію.

## **2.10 Чи існують особливі умови для громадян Росії, які проживають в Україні та переїжджають до Португалії?**

Ті, про які йдеться у статті 9 Закону 67/2003 від 23 серпня та статті 7 Директиви 2001/55/ЄС, тобто їм може бути надано тимчасовий захист за умови, що вони переміщені з тих самих причин і прибувають з України.

## **2.11 Які офіційні засоби для допомоги людям, які все ще перебувають в Україні та хочуть виїхати?**

Зокрема, дипломатичний портал Португальської Республіки, онлайн-платформа SEF та посольства Португалії у Варшаві, Бухаресті, Братиславі, Будапешті, контакти їх вказані нижче:

-<https://portaldascomunidades.mne.gov.pt/>

-<https://www.sef.pt/>

Гаряча лінія невідкладної допомоги Консульської служби Португальської Республіки – (+351) 961706472/ (+351) 217929714

ges@mne.pt

Посольство Португалії у Варшаві. Телефон: +(48 22) 511 10 10/11/12 Телефон (екстрений): +(48) 781 159 430  
varsovia@mne.pt

Посольство Португалії в Бухаресті. Телефон: +(40) 21 230 41 18 Телефон (екстрений): +(40)746224455  
bucarestemne@mne.pt  
sconsular.bucarestemne@mne.pt

Посольство Португалії в Братиславі. Телефон: +(421) 220 768 454  
bratislavamne@mne.pt

Посольство Португалії в Будапешті. Телефон (екстрений): (0036) 306019706 Загальний номер: (0036)12017616/7/8

budapestemne@mne.pt

sconsular.budapestemne@mne.pt

### **3.1 Які документи потрібні для оренди будинку, квартири чи кімнати?**

Документи, необхідні для оренди будинку, квартири або кімнати

- Дозвіл на проживання у Португалії (Тимчасовий захист),
- Податковий ідентифікаційний номер у Португалії (NIF) та
- Адреса проживання, навіть якщо вона тимчасова.

### **3.2 Що необхідно включати в договір оренди?**

Елементи, зазначені в статті 2 Указа-Закону DL 160/2006 від 8 серпня, яка де у статі «Необхідний зміст» зазначено:

«Договір міської оренди, якщо він повинен бути укладений у письмовій формі, повинен містити:

- а) відомості про осіб, які укладають договір, а саме місце їх народження, дату народження та сімейний стан;
- б) Ідентифікація та місцезнаходження орендованого приміщення або його частини;

- с) статус нерухомості, а саме необхідно вказати, що це житло або нерухомість нежитлового призначення. У договорі зазначається причини тимчасового житла, якщо для непостійного житла;
- д) наявність ліцензії на використання, її номер, дата та орган, що видав, або посилання відповідно до умов статті 5;
- д) розмір орендної плати;
- ф) дата укладення договору

### Стаття 3

#### «Можливий зміст»

1 - У міському договорі оренди мають бути зазначені, коли це можна застосувати:

- а) визначення площ особистого користування орендаря, площ загального користування, до яких він має доступ, та прибудов, що здаються в оренду разом із основним предметом договору;
- б) характер права орендодавця, коли договір укладено на основі тимчасового права або повноважень на керування чужим майном;
- с) Реєстраційний номер у матриці будівлі або декларація про відсутність будівлі;
- г) режим оренди або його коригування;
- д) кінцевий термін;
- ф) наявність горизонтального регулювання власності;
- г) будь-які інші положення, дозволені законом і передбачені сторонами, прямо або з посиланням на регламент, що додається.

2 - Положення, зазначені в підпунктах ф) та г) попереднього номера, та документ, що описує стан консервації ділянки та її залежностей, а також будівлі, повинні бути додані до договору та підписані сторонами, а за його відсутності або у разі недопущення чи сумніву - положення пункту 2 статті 1043 Цивільного кодексу».

### **3.3 Які документи необхідні для підписання трудового договору?**

*Документи, необхідні для укладення трудового договору:*

- Дозвіл на проживання (автоматично надається SEF на умовах, зазначених у Законах Португалії та ЄС, згаданих вище),

- Номер платника податків у Португалії(NIF) та

-Адреса, яку вказано при отриманні номеру платника податків у Португалії (адреса).

### **3.4 Що повинно бути в трудовому договорі?**

Відповідно до статті 5 Трудового кодексу Португалії у статі «Форма та зміст договору з працівником-іноземцем або працівником без громадянства» трудовий договір повинен містити наступне:

«1. Трудовий договір, укладений з іноземним працівником або особою без громадянства, укладається у письмовій формі та повинен містити, без шкоди для інших вимог у разі строкового контракту, такі відомості:

- a) Відомості про ідентифікацію осіб, які укладають договір, їх особисті підписи та вказано місце проживання або адресу зареєстрованого офісу обох сторін;
- b) посилання на робочу візу або дозвіл на проживання чи перебування працівника на території Португалії;
- в) Яку господарську діяльність проводить роботодавець;
- d) Яку роботу за контрактом повинен виконувати робітник та як здійснюється оплата праці працівника;
- e) місце роботи та нормальний робочий період;
- e) розмір, періодичність і форма виплати винагороди;
- g) Дата підписання контракту та дата початку роботи.

2- робітник також повинен додати до договору посвідчення особи та місце проживання особи або осіб, які будуть отримувати пенсію у разі смерті внаслідок нещасного випадку на роботі чи професійного захворювання.

3 - трудовий договір має бути укладений у двох примірниках, при цьому роботодавець надає працівникові один з примірників.

4 - Примірник контракту, що залишається у роботодавця, повинен також містити документи, що підтверджують дотримання юридичних зобов'язань щодо в'їзду та постійного проживання або проживання іноземного громадянина або особи без громадянства в Португалії, а також копії тих самих документів, додані до інших примірників.

5 - Роботодавець повинен повідомити інспекційну службу Міністерства, відповідального за сферу праці, за допомогою електронної форми:

- a) Про укладання трудового договору з іноземним працівником або особою без громадянства до початку його виконання;
- б) Про розірвання договору протягом 15 днів після дати припинення трудових відносин.

6 - Положення цієї статті не застосовуються до трудового договору громадянина країни, яка є членом Європейської економічної зони, або іншої держави, яка закріплює рівне ставлення до національного громадянина в частині вільного здійснення професійної діяльності.

7 - Порухення положень параграфів 1, 3, 4 або 5 є серйозним правопорушенням.

### **3.5 Які документи потрібні для зарахування до навчального закладу?**

Документами, необхідними для зарахування до навчального закладу, згідно з Нормативним наказом 6/2018 від 12 квітня та Нормативним наказом 5/2020 від 21 квітня, є:

- Дозвіл на проживання (Título de residência), якщо у вас є електронний цифровий підпис(chave móvel digital ) це дуже допоможе вам;

- Номер платника податків у Португалії (NIF);
- Номер користувача у системі Національної служби здоров'я Португалії (SNS National Health Service);
- Номер користувача соціального страхування (NISS);
- Дозвіл на проживання (Título de residência), опікуна/батьків учня;
- Номер платника податків у Португалії (NIF) опікуна/батька
- Адреса проживання як учня, так і опікуна/батьків;
- Дата народження опікуна/батька;
- Дані, що стосуються складу сім'ї, затверджені АТ у разі коли не батьки і
- Освітній ценз опікуна. (обов'язково).
  
- Підтвердження адреси проживання, лише в тих випадках, коли адреса батьків не заповнюється автоматично під час читання картки або використання CMD і якщо ви маєте намір використовувати цю інформацію для цілей ранжування (отримання вакансії);
- Підтвердження адреси професійної діяльності батьків, якщо ця інформація використовуватиметься з метою ранжування;
- Підтвердження сімейної допомоги, якщо батьки не санкціонували обмін даними між Порталом реєстрації та Службою соціального забезпечення та бажають отримати доступ до підтримки;
- доказ того, що учень відвідує школу з техніко-педагогічним звітом;
- доказ виїзного спеціаліста, якщо передбачається режим роумінгу;
- свідоцтво про наявність вакансії або реєстрацію на тести здібностей у спеціалізованій школі художньої освіти, у разі, якщо людина має намір відвідувати школу за цим типом освіти;
- Доказ кваліфікації студента, якщо він/вона раніше відвідував навчальний заклад (за бажанням).

Додатково до цих документів, необхідно перевірити, чи запитує передбачуваний навчальний заклад додаткову документацію, щоб гарантувати прозорість процесу ранжування студентів.

Щоб отримати підтвердження складу сім'ї в АТ, увійдіть у зарезервовану зону Фінансового порталу (<https://www.portaldasfinancas.gov.pt/at/html/index.html>) у розділі «Послуги» > "Податковий статус"> "Відповідні персональні дані "> "Проконсультуватися з домогосподарством". Тут ви можете отримати підтвердження, переглянувши та роздрукувавши після завантаження файлу. Цей доказ також можна отримати у центрах адміністративних послуг для громадян (Lojas de Cidadão) та



у відділеннях Фінансових служб (Serviços de Finanças), але слід спочатку уточнити умови, у яких відбувається очне обслуговування, у зв'язку із ситуацією, в якій ми зараз перебуваємо.

Не забувайте, що згідно з п. 3 Постанови КМ від 1 березня допустимі будь-які засоби доказування, а саме доведення заявами самої особи.